

Gemeente Enschede profiteert van uniforme tekenstandaard

Toegegeven, de implementatie was geen abc'tje. Maar nu de gemeente Enschede eenmaal met de NLCS (Nederlandse CAD Standaard) werkt, wil niemand meer terug naar voorheen. Werken met de NLCS heeft eigenlijk voor hen alleen maar voordelen. Projectmedewerker Roel ter Borg: "We tekenen nog steeds op onze eigen manier, maar wél uniform."

Eigenlijk, zo vertelt Ter Borg, hadden de tekenaars van de gemeente Enschede al jaren behoefte aan een uniforme tekenstandaard. "Al voordat er überhaupt sprake was van de NLCS. We werken nauw samen met enkele gemeentes in de regio: Almelo, Hengelo, Borne en Oldenzaal. We ondersteunen elkaar waar dat nodig is, bijvoorbeeld bij het uitvoeren van plannen in de openbare ruimte. Alleen was het overdragen van tekeningen soms lastig. Het was best een puzzel om al die verschillende lijnen, kleuren, lagen enzovoorts uit elkaar te houden. Om die reden zochten we al een tijdje naar een algemene tekenstandaard. En toen was daar de NLCS."

Het werken met verschillende dataformaten van tekeningen is vaak ook een knelpunt voor bedrijven die met elkaar nauw samenwerken binnen een bim-project. Aangezien bim als methode steeds vaker wordt toegepast, is wat dat betreft ook al handig om met standaardformaten te werken.

Roel ter Borg: "Toepassing van NLCS heeft mijn werk nog leuker gemaakt." (Foto's: Gemeente Enschede)

Draagvlak

Almelo en Hengelo waren in deze regio de eerste 'adoptanten' van de NLCS, maar al snel volgde Enschede hun voorbeeld. "Dat was in 2015. Het heeft toen nog even geduurd voordat er écht draagvlak voor was, vooral doordat we geen goede software hadden om er mee te werken. Totdat we InfraCAD zijn gaan gebruiken. We werkten er al mee voor het importeren van KLIC-meldingen. InfraCAD is een heel gebruiksvriendelijke tool. Zo teken je bijvoorbeeld automatisch in de goede laag. Ook de bibliotheek, die je zelf kunt uitbreiden, vind ik een pluspunt. En stel dat je in een andere schaal besluit te gaan tekenen, dan

past InfraCAD alle bemaattingen automatisch aan."

Een KLIC-melding (Kabels en Leidingen Informatie Centrum) is een melding die door grondroerders (bijvoorbeeld aannemers en kabelbedrijven) verplicht gedaan moet worden als zij ergens in de openbare ruimte gaan graven. Zij doen de melding online bij het Kadaster.

In een volledig geautomatiseerd proces worden de gegevens door het Kadaster opgevraagd bij de netbeheerders (zoals Liander, PWN of een gemeente), verwerkt tot een KLIC-levering en aangeboden aan de aanvrager.

IN 'T KORT - NLCS

Nu de gemeente Enschede eenmaal met de NLCS werkt, wil niemand meer terug

Het werken met verschillende dataformaten van tekeningen is vaak een knelpunt

Volgens Roel ter Borg levert tekenen conform de NLCS verschillende voordelen op

Ter Borg verwacht dat de NLCS zich zal ontwikkelen tot dé tekenstandaard

NLCS verplicht voor overheden

Het Rijk besloot begin juni 2018 om de NLCS op te nemen in de 'Pas toe of leg uit'-lijst van Forum Standaardisatie. Hierdoor wordt het voor overheden 'verplicht' om de NLCS toe te passen.

De NLCS is in de afgelopen elf jaar geëvolueerd van initiatief tot breed gedragen open bim-standaard voor 2D-tekeningen. De overheid heeft besloten om de NLCS op te nemen als verplichte standaard bij Forum Standaardisatie. Hierdoor worden overheden verplicht om, bij civieltechnische projecten boven het drempelbedrag van € 50.000, de NLCS toe te passen.

Deze 'Pas toe of leg uit'-verplichting is wettelijk geregeld: Als een organisatie ervoor kiest om een relevante open standaard met 'Pas toe of leg uit'-verplichting niet toe te passen, mag dat alleen als zij verantwoording hierover opneemt in haar jaarverslag ('leg uit'). Deze rapportageverplichting is opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) van het ministerie van Financiën. Meer informatie over open standaarden bij Forum Standaardisatie:

<https://www.forumstandaardisatie.nl/thema/open-standaarden>.

Visualisatie van project 'Oldenzaalsestraat' dat volledig in NLCS is uitgewerkt.

Dé standaard

Vanaf 2016 zette Enschede de NLCS breder in, maar sinds begin 2018 is het dé onwrikbare standaard voor tekenwerken. Ter Borg: "We hebben een format aangemaakt voor onze tekeningen en ook de bibliotheek ingericht zoals wij het graag willen. Het heeft even wat tijd gekost, maar er staat nu een heel mooi pakket klaar om mee te tekenen. Tegelijk hebben we onze traditionele tekenafspraken kunnen behouden. Zo tekenen we nog steeds op onze herkenbare manier, maar wél uniform."

Voordelen

Volgens Ter Borg levert tekenen conform de NLCS verschillende voordelen op. "Ten eerste die uniformiteit. Tekeningen overdragen gaat heel gemakkelijk en ook richting aannemers is het een voordeel. Ontvangen ze een tekening

uit Enschede? Dan weten ze exact hoe ze die moeten interpreteren. Ze kunnen hem bijvoorbeeld direct in hun eigen landmeetapparatuur laden en ermee werken. Daarmee verkleinen we tevens de kans op fouten. Voorheen kon je bijvoorbeeld per ongeluk een trottoirband in de laag van de riolering tekenen. Nu wordt dat ondervangen doordat je automatisch in de juiste laag werkt."

Geavanceerder

Waar andere NLCS-gebruikers ook vaak tijdswinst als voordeel noemen, veegt Ter Borg dat aspect resoluut van tafel. Gelukkig lacht hij erbij. "We besparen geen tijd. Maar dat heeft alles te maken met het feit dat je met de NLCS zoveel kunt... De mogelijkheden zijn enorm. En als je meer kunt, doe je ook meer. Onze tekeningen zijn daardoor veel geavanceerder dan voorheen. Dat is een toegevoegde waarde

Project 'Oldenzaalsestraat' was een succesvolle 'NLCS-pilot' voor alle betrokken partijen.

NLCS

De NLCS (Nederlandse CAD-Standaard) is een uniforme tekenstandaard voor de grond-, weg- en waterbouw. De informatie in een NLCS-tekening is eenduidig, compleet én helder gestructureerd. Daardoor kunnen tekeningen eenvoudig uitgewisseld worden, is de kans op fouten kleiner en kan de hele gww-keten besparen op kosten. De NLCS is een bim level 1-standaard en wordt beheerd door het BIM Loket.

voor ons, maar ook voor de andere gebruikers, zoals aannemers. Zij ontvangen een superduidelijke tekening met een minimale kans op fouten. Daardoor besparen zij kostbare tijd en kunnen ze meteen aan de slag."

Tot slot noemt Ter Borg werkplezier als pre. "Ik heb altijd al veel plezier in mijn werk, maar het is zeker waar dat het een goed gevoel geeft om een mooie, complete tekening op te leveren. In die zin is mijn vak nóg leuker geworden."

Stroomversnelling

Waar het draagvlak voor de NLCS binnen de gemeente Enschede inmiddels in een stroomversnelling is geraakt, kostte het in het begin best wat tijd en moeite. "Dat komt wellicht doordat we al in een heel vroeg stadium een training hebben gevolgd. Zo vroeg, dat we de opgedane kennis daarna niet meteen in de praktijk hebben toegepast. In februari van dit jaar hebben we opnieuw een trainingssessie gehouden en sindsdien hebben we afgesproken dat iedere tekening conform NLCS opgebouwd wordt. Het gaat uitstekend. We hebben drie 'voorlopers' aangewezen, die de andere collega's op weg helpen als ze vastlopen. Dat zou ik ook andere gemeenten aanbevelen: zorg dat tekenaars met vragen bij een expert terecht kunnen. Vaak gaat het om kleine dingen, die wel belangrijk zijn om verder te kunnen."

Uniformiteit

Ter Borg verwacht dat de NLCS zich verder zal ontwikkelen tot dé tekenstandaard. "Ik kan me niet voorstellen dat we deze standaard nog laten vallen. Je werkt gestructureerd op een uniforme wijze, wat wil je nog meer? Vergelijk het met het vormgeven van bestektekeningen volgens RAW, ook dat is een vorm van standaardisering. Waarom zouden we dat voor het echte tekenen niet doen? Uniform werken is simpelweg een groot voordeel voor alle betrokken partijen."

Ted Gijssel is tekstschrijver bij Texperts.